

Liberalizace osobní železniční dopravy

Marek Stavinoha
DG MOVE, Oddělení pro právní otázky
a vymáhání evropského práva,
Evropská komise

Praha, 11. prosince 2018

Témata

- *4. železniční balíček - hlavní změny*
- *Zásadní úkoly pro Českou republiku*

Čtvrtý železniční balíček

Čtvrtý železniční balíček – soubor změn zásadních evropských předpisů týkajících se železnic

technický pilíř

tržní pilíř

- směrnice (EU) 2016/2370
(novela směrnice 2012/34/EU)
- nařízení (EU) 2016/2338
(novela nařízení (ES) 1370/2007)

Hlavní cíle čtvrtého železničního balíčku

Zlepšení kvality služeb osobní železniční dopravy a zvýšení jejich provozní efektivity, s cílem zajistit její konkurenceschopnost ve srovnání s jinými druhy dopravy.

Cílem je zatraktivnit železnici pro cestující a snížit výdaje členských států.

Vytvoření férového soutěžního prostředí na železničním trhu.

Princip povinného nabídkového řízení také pro železniční přepravu cestujících.

Směrnice (EU) 2016/2370

- Otevření vnitrostátních železničních trhů („open access“)
- Detailnější pravidla týkající se nezávislosti provozovatele infrastruktury, zejména ve vertikálně integrovaných strukturách.
- Nová pravidla týkající se transparentnosti finančních toků a oddělení účetnictví.

Nařízení (EU) 2016/2338

- Pravidla pro vymezení a definici závazků veřejné služby.
- Princip povinného nabídkového řízení při uzavírání smluv o veřejných službách v železniční dopravě.
- Poskytování informací v rámci nabídkového řízení.
- Zajištění účinného a nediskriminačního přístupu ke vhodným kolejovým vozidlům.

Plán otevírání železničního trhu

1. ledna 2019
(jízdni řád od
14. prosince 2020)

- Přístup k domácím železničním trhům pro poskytování komerčních služeb

3. prosince 2019 -
24. prosince 2023

- Postupné otevírání trhu závazků veřejné služby
- Možnost výběru mezi přímým a nabídkovým řízením
- Platnost přímo udělených smluv na základě čl. 5(6) max. 10 let

24. prosince 2023

- Princip nabídkového řízení
- Přímé zadání jen na základě výjimek stanovených v nařízení (ES) 1370/2007
- Zrušení čl. 5(6) o přímém zadání

Hlavní výzvy pro Českou republiku

Přijetí právních norem zajišťující transpozici směrnice (EU) 2016/2370 a účinnost nařízení (ES) 1370/2007.

Podpora silného regulátora železničního trhu, který bude garantovat přístup k infrastruktuře i ke službám.

Příprava na nabídkové řízení - plánování a vytvoření nutných administrativních kapacit, přístup ke kolejovým vozidlům a informacím.

Závěr

Relativně dlouhé přechodné období by mělo umožnit členským státům vhodně připravit národní trhy, právní prostředí a dopravce na nabídková řízení. Členské státy by měly začít jednat co nejdříve.

Evropská komise zvýší dohled nad dodržováním stávajících evropských pravidel týkajících se železničního trhu.

Tento dohled bude zahrnovat nejen případné zahájení „řízení o porušení evropského práva“, ale i větší aktivitu Komise týkající se dohledu nad hospodářskou soutěží (zejména v otázkách státní podpory).

DG MOVE poskytuje platformu pro výměnu zkušeností s otevíráním železničního trhu, například prostřednictvím seminářů nebo dvoustranných jednání.